

Αθήνα 17.2.2026

ΘΕΜΑ: Προτάσεις βελτιώσεων στο Πεδίο του Άρεως

Συνεπείς στην επικοινωνιακή συνεργασία με τα στελέχη της Περιφέρειας Αττικής και την Διοίκηση του Πεδίου του Άρεως για κάθε θέμα που συνεισφέρει στη βελτίωσή του σαν χώρος φύσης, ηρεμίας, ήπιας ψυχαγωγίας, κοινωνικοποίησης και άθλησης, καταγράφουμε προτάσεις μας για τα θέματα που θεωρούμε πως έχουν προτεραιότητα καθώς και προτάσεις που εκτιμούμε πως μπορούν να προσφέρουν βελτιώσεις εύκολα και οικονομικά (quick wins).

Καταγράψαμε προτάσεις και τις κατηγοριοποιήσαμε σε τομείς, χωρίς σειρά προτεραιότητας. Σε αυτές περιλαμβάνονται όλα όσα έχουν περιέλθει κατά καιρούς στην αντίληψη μας και θεωρήσαμε σκόπιμο να μοιραστούμε μαζί σας για την καλύτερη λειτουργία του πάρκου. Βεβαίως παραμένουμε στη διάθεση σας για εξειδίκευση, έχοντας, μεταξύ άλλων, μελετήσει πως λειτουργούν μεγάλα αστικά πάρκα κυρίως στην Ευρώπη.

Στις προτάσεις μας δεν περιλάβαμε θέματα που απαιτούν εξειδικευμένη μελέτη και οικονομική ανάλυση, όπως ενδεικτικά είναι η υπογειοποίηση μέρους του δικτύου άρδευσης, η εκμετάλλευση γεωτρήσεων, τα όργανα γυμναστικής κλπ. Επίσης δεν περιλάβαμε θέματα που επιπλέον απαιτούν νομική διερεύνηση όπως ένα πάρκο σκύλων. Για τέτοια θέματα μπορούμε να επανέλθουμε σε εύθετο χρόνο.

ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ

Εκτιμούμε ως πρώτη προτεραιότητα είναι η ασφάλεια και συστηματική συντήρηση του πάρκου για να είναι φιλικό και να παρέχει ηρεμία στη φύση για τους επισκέπτες.

1. Η φύλαξη χρειάζεται να επεκταθεί στα περιμετρικά χωμάτινα δρομάκια με περισσότερους φύλακες πεζούς ή με ηλεκτρικό ποδήλατο.
2. Οι φύλακες σήμερα παραμένουν επί το πλείστον στα αυτοκίνητα και περιπολούν ουσιαστικά στο κεντρικό δίκτυο.
Αν δεν μπορεί να υλοποιηθεί με της παρούσα σύμβαση, ας είναι υπόψη για μελλοντικές.
3. Οι διαγωνισμοί φύλαξης να γίνονται έγκαιρα και οι συμβάσεις να έχουν διάρκεια, προτείνεται τριετή, για να μην υπάρχουν κενά. Ηλεκτρονικές δημοπρασίες μειώνουν αποδεδειγμένα το κόστος και αυξάνουν τη διαφάνεια.
4. Να επανεξεταστεί δυνατότητα για επικουρικές περιπολίες από υπάρχον προσωπικό ορισμένου χρόνου, για τις ώρες λειτουργίας του πάρκου, εκτιμώντας πως αυτό κοστίζει λιγότερο από φύλακες και μπορεί να ενισχύσει ανέργους κλπ. Στο παρελθόν είχε αυξήσει την ασφάλεια, μειώθηκαν οι βανδαλισμοί και παραβάσεις και εντόπιζαν ζημίες σε περιφερειακά σημεία.

5. Να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην απαγόρευση εισόδου αυτοκινήτων/μοτοσυκλετών χωρίς άδεια της υπηρεσίας στο πάρκο. Να γίνεται συστηματικός έλεγχος στα εισερχόμενα σε όλες τις εισόδους του Πάρκου. Να τεθεί όριο ταχύτητας για κάθε κυκλοφορούν όχημα τα 20χλμ/ω. Σήμερα φαίνεται ότι το περιορισμένο πλήθος φυλάκων δεν επαρκεί ή δεν δείχνουν την απαραίτητη αυστηρότητα με αποτέλεσμα να κυκλοφορούν και να σταθμεύουν οχήματα χωρίς άδεια ή/και να τρέχουν. Είναι επικίνδυνα για τους επισκέπτες, ιδιαίτερα παιδιά, πέρα από την συνολική όχληση.
6. Να απαγορευθεί εντελώς η είσοδος μηχανοκίνητων μικρών οχημάτων (ηλεκτρικά ποδήλατα, ηλεκτρικά πατίνια-τα τελευταία συνδέονται και με παραβατικότητα) εκτός αυτών με ειδική άδεια από την υπηρεσία. Αυτά τα οχήματα εκτός των άλλων θεμάτων που δημιουργούν (θόρυβο, όχληση κλπ) είναι πολύ επικίνδυνα για τους επισκέπτες, ιδιαίτερα τα παιδιά. Να τοποθετηθούν σχετικές πινακίδες σε όλες τις εισόδους του πάρκου και να δοθούν οδηγίες στη φύλαξη.
7. Η επάρκεια και λειτουργική ετοιμότητα των πυροσβεστικών κρουσών και των σχεδίων πυροπροστασίας να ελέγχονται σε τακτική βάση από την Πυροσβεστική, ιδίως πριν τους θερινούς καύσωνες.
8. Να ελέγχεται η πυκνότητα επισκεπτών, ιδίως σε περιόδους εκδηλώσεων. Να περιορίζεται το πλήθος σε παρτέρια. Με το πλήθος αυξάνονται οι πιθανότητες τραυματισμών, καταστρέφεται η χλωρίδα και συμπιέζεται το χώμα εμποδίζοντας την αναζωογόνηση. Στο Χριστουγεννιάτικο Χωριό 2025-26 παρατηρήθηκε ασφυκτικό πλήθος, ιδίως στα παρτέρια γύρο από τα Magic Lights.
9. Να υπάρχει σχέδιο αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και κένωσης του πάρκου, να αναρτηθούν πινακίδες με οδηγίες και να αναρτώνται τακτικά παραινέσεις για την ασφάλεια στα κιόσκια ενημέρωσης π.χ. στο συντριβάνι της Γαρδένιας.

ΧΛΩΡΙΔΑ

Το κύριο γνώρισμα στο πάρκο είναι η χλωρίδα. Μερικές απλές δράσεις μπορούν να βελτιώσουν την εικόνα με περιορισμένο κόστος.

1. Να απομακρυνθεί σταδιακά το μεγάλο πλήθος από σωλήνες ποτίσματος που δεν είναι ενεργές για να βελτιωθεί η εικόνα και η ασφάλεια των διερχομένων.
2. Να καθαρίζονται τακτικά τα παρτέρια από την αυτόφυτη παρασιτική βλάστηση, ώστε να αναπτύσσονται καλύτερα τα φυτά, να είναι ευκολότερο να καθαριστούν και να είναι πιο ασφαλή.

ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ

Στόχος του πάρκου είναι να απολαμβάνουν οι πολίτες σε αυτό τη φύση με ηρεμία. Απλά μέτρα μπορούν να βελτιώσουν την εμπειρία και έτσι να αυξήσουν την επισκεψιμότητα.

1. Σε παρτέρια που έχουν μακροχρόνια κενά τμήματα, να τοποθετηθούν κορμοί ως καθίσματα ή/και παγκάκια. Όπου ο χώρος το επιτρέπει, να τοποθετηθούν ημικυκλικά ή αντικριστά για να ευκολύνουν τους επισκέπτες και την κοινωνικοποίηση.

2. Να αναζωογονηθούν σκάμματα που είχαν άμμο για να παίζουν παιδιά, και ίσως να δημιουργηθούν μερικά ακόμα. Μπορεί να μελετηθεί η τοποθέτηση λεπτού χαλικιού αντί κοινής άμμου, όπως έχουν στο πάρκο του Ιδρύματος Στ. Νιάρχου.
3. Για τη διατήρηση της ηρεμίας, που είναι άλλωστε θεσμική υποχρέωση, όλες οι δραστηριότητες μέσα στο Πεδίο του Άρεως να ελέγχονται αποτελεσματικά για ηχορύπανση και φωτορύπανση και η όχληση από αυτές να περιορίζονται σε έκταση και διάρκεια. Έχουν καταγραφεί πολλές, συχνές και μεγάλες αποκλίσεις.
4. Να βελτιωθεί η πρόσβαση στην περίμετρο του Πάρκου με καθαρισμό μονοπατιών και φωτισμό. Η κίνηση στην περίμετρο κατανέμει τους επισκέπτες, παρέχει περισσότερη ηρεμία και απωθεί την παραβατικότητα. Αρνητικό παράδειγμα είναι η μαρμάρινη είσοδος στην Μαυροματαίων στη νότια πλευρά του Green Park που έκλεισε απομονώνοντας το χώρο πίσω από αυτή και αφήνοντας περιθώριο για ρύπανση και παραβατικότητα.
5. Απομάκρυνση της περιφραξης από την πλευρά του αγάλματος του Κωνσταντίνου προς Green Park εφόσον έχει από χρόνια παρέλθει ο σκοπός που υπηρετούσε. Θα ενοποιήσει λειτουργικά και οπτικά το γύρο χώρο. Είναι δράση που είχε γίνει δεκτή στο παρελθόν και εφαρμοζόταν αλλά για άγνωστο λόγο σταμάτησε.

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Η καθαριότητα έχει βελτιωθεί σημαντικά και πρέπει να συνεχίσει με την ίδια επιμέλεια.

1. Οι τουαλέτες συχνά βανδαλίζονται ή έχουν βλάβη. Να εξεταστεί εξοπλισμός περισσότερο ανθεκτικός, ενδεικτικά όπως στις τουαλέτες στους αυτοκινητοδρόμους. Αυτές είναι πολύ λιτές, πιο ανθεκτικές και πιθανό πιο οικονομικές μειώνοντας την ανάγκη συντήρησης.
2. Παραδοσιακά παγκάκια, βρύσες και στήλες φωτισμού κατά τη γνώμη μας πρέπει να συντηρηθούν γιατί είναι καλαίσθητα, μοναδικά και για διαφύλαξη της παράδοσης. Στο παρελθόν έχουμε προτείνει λύσεις επισκευής χαμηλού κόστους και παραμένουμε στη διάθεση σας. Τα υπάρχοντα παραδοσιακά παγκάκια πρέπει να συντηρούνται τακτικά.
3. Ο φωτισμός να είναι θερμός και να στοχεύει προς τα κάτω. Έτσι είναι πιο ήπιος για τους επισκέπτες και την πανίδα. Οι προβολείς LED με ψυχρό φως ούτε καλαίσθητοι είναι ούτε φιλικοί σε επισκέπτες και πανίδα. Τουλάχιστον ας είναι σωστά προσανατολισμένοι για να μη τυφλώνουν και σταδιακά να αντικατασταθούν.
4. Οι εγκαταστάσεις για εκδηλώσεις δεν πρέπει να προξενούν ζημιές και όσες τυχόν προκληθούν να επισκευάζονται άμεσα. Πλείστοι κυβόλιθοι έχουν τρυπηθεί για αγκύρωση περιπτέρων και παραμένουν με τρύπα ή υπόλοιπο σιδερόβεργας. Είναι προτιμότερο να απαγορεύεται να τρυπών οπουδήποτε για αγκύρωση. Παγκάκια έχουν ξηλωθεί χωρίς να εγκατασταθούν πάλι και αρκετά υπέστησαν ζημιές και πετάχτηκαν. Μετά την αποξήλωση των εγκαταστάσεων να γίνεται έλεγχος για τμήματα στερέωσης που εξέχουν λίγα χιλιοστά, ιδιαίτερα επικίνδυνες, ιδίως για παιδιά.

ΠΑΝΙΔΑ ΚΑΙ ΑΓΡΙΑ ΦΥΣΗ

Το πάρκο φιλοξενεί μεγάλη ποικιλία πανίδας και άγριας φύσης. Έχουμε αναφέρει και με άλλες ευκαιρίες πως έχουν καταγραφεί περισσότερα από πενήντα διαφορετικά πουλιά, τα περισσότερα μεταναστευτικά. Επίσης έχουν καταγραφεί πολλά έντομα, μικρά θηλαστικά, μανιτάρια και βρύα. Η άγρια φύση είναι συνυφασμένη με την υγεία του πάρκου και την απόλαυση των επισκεπτών του. Η προστασία της οφείλει να συμπεριλαμβάνεται στο σχεδιασμό όλων των ενεργειών, ενώ σήμερα απουσιάζει από όλες. Εκτιμούμε πως η προστασία της βιοποικιλότητας είναι πρόσθετος παράγοντας έλξης και προαγωγής του πάρκου στην κοινωνία. Ήδη στο πάρκο του ΙΣΝ και σε αστικά πάρκα μεγαλουπόλεων της Δυτικής Ευρώπης προστατεύουν τη βιοποικιλότητα και το προβάλλουν ως συνιστώσα καλής διαχείρισης.

- Στην οργάνωση όλων των δράσεων και εκδηλώσεων και στη λήψη αποφάσεων, να συμπεριλαμβάνεται εκτίμηση για την επίδραση στην πανίδα και άγρια φύση και να λαμβάνονται μέτρα για μείωση των επιπτώσεων. Θεωρούμε καλή πρακτική να ζητείται επίσημα γνώμη ειδικών όπως της Διεύθυνσης Δασών Αθηνών και της Διεύθυνσης Πρασίνου του Δήμου Αθηναίων καθώς και εξειδικευμένων φορέων όπως πχ η Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία.

Ενδεικτικά:

1. Οι θάμνοι να κλαδεύονται σε ύψος τέτοιο που να επιτρέπει σε πουλιά να φωλιάζουν, χωρίς να επηρεάζουν την ασφάλεια των παρτεριών
2. Ο φωτισμός, όπως προαναφέρθηκε, να είναι θερμός και στραμμένος προς τα κάτω ώστε να μην “πυροβολεί” τη νύχτα τα φυλλώματα
3. Να απαγορεύεται η ηχορύπανση και φωτορύπανση και η όχληση από εκδηλώσεις να περιορίζεται σε έκταση και διάρκεια. Ενοχλεί και απωθεί κυρίως μεταναστευτικά και διερχόμενα πουλιά τα οποία, εφόσον βρουν αλλού φιλοξενία, δεν επιστρέφουν.

ΧΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ

Το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία του πάρκου ορίζει πως μόνο ήπιες δραστηριότητες επιτρέπονται.

- Παρότι δεν ορίζει ο νόμος τι συνιστά ήπιες δράσεις, με βεβαιότητα ξεχωρίζουν ακραίες καταστάσεις. Εύλογα φωτορύπανση και ηχορύπανση δεν είναι ήπιες.
- Οι οργανωτές των εκδηλώσεων να φροντίζουν ώστε να περιορίζεται η όχληση των τακτικών επισκεπτών και να σέβονται χλωρίδα και πανίδα.
- Το θεσμικό πλαίσιο ορίζει πως στο πάρκο επιτρέπονται μόνο κοινωφελείς και πολιτιστικές εκδηλώσεις.

Ενδεικτικά

- Τα περίπτερα να είναι σε μια πλευρά στις αλέες ώστε υπάρχει σχετική ευχέρεια κίνησης επισκεπτών και βελτίωση της ασφάλειας.
- Η έκταση των πολιτιστικών και κοινωφελών εκδηλώσεων να περιορίζεται στο αναγκαίο. Οι εκδηλώσεις προσελκύουν ευκαιριακούς επισκέπτες αλλά η όχληση απομακρύνει τους τακτικούς. Έχει παρατηρηθεί πως η ορνιθοπανίδα μειώνεται

αισθητά μετά από μεγάλες και οχληρές εκδηλώσεις με ηχορύπανση και φωτορύπανση και φθίνει διαχρονικά.

ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ

Οι παρεμβάσεις και εγκαταστάσεις να λαμβάνουν υπόψη την αισθητική του πάρκου.

- Ενδεικτικά είναι καλό παράδειγμα τα καθίσματα στον Κύκλο με τις Αριές και κακό τα ISOBOX που τοποθετούνται κατά καιρούς σε κεντρικά σημεία του Πάρκου.
- Κατά την άποψη μας, το μέγεθος και λευκό χρώμα στα παγκάκια-σταθμούς φόρτισης δεν συνάδει με το περιβάλλον. Βανδαλίζονται τα καλώδια και το λευκό προκαλεί για γράφιτι. Στο Πάρκο Τρίτση υπάρχουν σκουρόχρωμα παγκάκια-σταθμοί φόρτισης σε χαμηλό ύψος, με προστατευμένες παροχές USB που έχουν αποδειχθεί πιο ανθεκτικά σε βανδαλισμούς και είναι οπτικά ουδέτερα. Αφορά μελλοντικές αλλαγές ή προσθήκες.
- Γενικά οι εγκαταστάσεις οφείλουν να είναι σε «γήινα» χρώματα και όπου είναι δυνατόν με προτίμηση σε φυσικά υλικά όπου είναι εφικτό τεχνικά.

ΩΡΑΡΙΟ ΘΕΡΙΝΟ

Προτείνουμε το καλοκαίρι το Πάρκο να μένει ανοιχτό ως τα μεσάνυχτα. Σε κάθε περίπτωση να μην κλείνει νωρίτερα από τα κέντρα διασκέδασης που λειτουργούν εντός του (ΑΛΣΟΣ, Green Park). Η φύλαξη λειτουργεί επί 24ωρο και δεν προκύπτει επιβάρυνση. Ο καθαρισμός στις τουαλέτες δεν είναι αναγκαίο να επεκταθεί ως τη λήξη του ωραρίου. Την χειμερινή περίοδο προτείνουμε να είναι ανοιχτό ως τις 10μμ.

ΠΛΑΤΕΙΑ ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑΣ

Τα δέκα περίπου στρέμματα της πλατείας που έχουν απομείνει μετά την εγκατάσταση γραφείων του μετρό είναι ιδιαίτερα δημοφιλή στους περίοικους και περισσότερο στα παιδιά που παίζουν παιχνίδια με μπάλα.

- Επικροτούμε την θύρα που πρόσφατα τοποθετήθηκε στην είσοδο της πλατείας κοντά στην δυτική είσοδο του πάρκιγκ και περιορίσει σημαντικά την χρήση του εκεί αλсуλλίου και ολόκληρης της πλατείας για στάθμευση οχημάτων. Είναι όμως απαραίτητα μερικά σκαλοπάτια στο πλάι της θύρας για την εξυπηρέτηση των πεζών επισκεπτών.
- Η πλατεία χρειάζεται τακτική καθαριότητα. Να συντηρηθούν παγκάκια και το πράσινο. Έτσι θα αλλάξει η σημερινή εικόνα εγκατάλειψης και θα γίνει ευρύτερος πόλος έλξης.
- Μπορούν να εγκατασταθούν μπασκέτες με μικρό κόστος. Το είχαμε προτείνει στο παρελθόν και είχε γίνει δεκτό από την Περιφέρεια. Η μελέτη είναι στην διάθεσή σας.
- Από την πλατεία Πρωτομαγιάς διέρχονται πολλοί πεζοί από την Κυψέλη προς το Κέντρο και αντίστροφα. Είναι σκόπιμο να αυξηθεί η ασφάλεια με υψηλό φωτισμό. Σήμερα, λόγω έλλειψης φωτισμού, οι πεζοί προτιμούν την υπόγεια διέλευση από Μουστοξύδη που είναι πιο επικίνδυνη λόγω κυκλοφορίας. Για την ασφάλεια των διερχομένων χρειάζεται φύλαξη και τις βραδινές ώρες.

ΛΟΦΟΣ ΦΙΝΟΠΟΥΛΟΥ

Ο λόφος ανήκει διοικητικά στο συγκρότημα του Πεδίου του Άρεως. Έχει σημαντικές ανάγκες συντήρησης που υπερβαίνουν το σκοπό του παρόντος. Ενδεικτικά χρειάζεται επισκευή για να επαναλειτουργήσει η παιδική χαρά, πρέπει να διευθετηθεί το κατεστραμμένο κιόσκι κλπ.

ΣΥΝΟΨΗ

Καταστατικός μας σκοπός είναι η καλή λειτουργία του Πεδίου του Άρεως μέσα στο θεσμικό πλαίσιο. Είναι ευρύτερα γνωστές οι παρεμβάσεις μας στη δικαιοσύνη και η επιβεβαίωση των θέσεων μας από αυτές.

Η Διοίκηση του πάρκου ευθύνεται για τη διαχείριση και τη συντήρηση των πόρων του Πεδίου του Άρεως και για την εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία του.

Πρόθεσή μας διαχρονικά είναι η καλή συνεργασία με τη Διοίκηση και τους φίλους του Πάρκου για την καλή λειτουργία του εντός του πλαισίου του νόμου για τα αστικά πάρκα, όπως έχουν αποσαφηνιστεί με πρόσφατες αποφάσεις του ΣΤΕ και δικαστηρίων.

Για αυτά παραμένουμε στη διάθεση σας για κάθε συνδρομή στην επίτευξη των κοινών μας επιδιώξεων.

Mail: epimenoume.pedio.areos@gmail.com

Τηλ. επικοινωνίας 6944432462

